

Мешканці Криму гинуть на війні, окупанти розширюють кладовища, а людям бракує води й бензину. Політв'язнів продовжують піддавати жорстокому поводженню та етапувати у пенітенціарні установи вглиб РФ. Стало відомо про тортури, переслідування, кримінальні справи та незаконні вироки. Спостерігаються нові екологічні проблеми, фіксуються культурні втрати. Українські війська продовжують вражати військові об'єкти на півострові.

●
Призов та загибель
кримчан на війні

Загибель кримчан продовжується — відомо про нові поховання у Саках та Керчі, встановлено особи понад 1 500 загиблих. Окупаційна влада розширює площі кладовищ та будує колумбарій. З метою так званого захисту від атак дронів в Криму регулярно відключають інтернет. На АЗС дефіцит бензину, в Алушті встановлені ємності з технічною водою через проблеми із водопостачанням. Члени «Русской общины» відкрили свої офіси у Сімферополі та Севастополі, почалися патрулювання у великих містах. Місцева влада збирається відбирати приватну власність, яку вважатиме «занедбаною». Росія створила онлайн-каталог для «всиновлення» українських дітей. На сайті фактично можна «вибрати» собі дитину по фото. Вихованців «Артеку» змушують писати вітальні листівки диктатору Нікарагуа Данієлю Ортезі. Школярам замість вивчення іноземної мови нав'язують норми духовно-моральної культури Росії.

●
Переслідування

Житель Судака Арсен Сулейманов отримав протокол за розміщення на номерних знаках автомобіля кримськотатарського прапора. Нахімовський районний суд Севастополя оштрафував місцевого жителя 1979 року народження на 10 тис. рублів нібито за екстремістське висловлювання. Жителя Джанкойського району арештували на 2 місяці нібито за виправдання удару по Кримському мосту, а мешканця міста Армянськ 1978 р.н. заарештували за підозрою в екстремізмі.

Київський районний суд Сімферополя заочно заарештував журналістку Алексіну Дорогань (суддя — Долгополов Андрій Миколайович, слідчий ФСБ Андрєєв Н. А.). Досудове розслідування триває за статтею 208 КК РФ (організація незаконного збройного формування). Раніше жінку внесли до «Списку терористів та екстремістів» під номером 5621.

Правозахисницю Лутфіє Зудієву звинувачують у порушенні законодавства про «іноземних агентів» (ч. 1 ст. 19.34 КпАП РФ): жінка не подала відповідної заяви (протокол підписала Ірина Демецька).

●
Кримінальні справи

Жителя Севастополя 1963 року народження звинувачують за ч. 2 ст. 205.2 КК РФ (публічне виправдання тероризму), мешканку Севастополя 1986 р. н. (вірогідно, Катерина Фоменко) — за п. «д» ч. 2 ст. 207.3 КК (дискредитація збройних сил Росії). У держзраді за ст. 275 КК РФ звинуватили севастопольця Дмитра Миськова, 47-річного жителя Севастополя та чоловіка із Сакського району.

За нібито заклики до екстремізму (ч. 2 ст. 280 КК РФ) справу відкрили проти 70-річного мешканця Севастополя.

Мешканця села Запрудне, вірянина Свідків Єгови Володимира Чортова, звинуватили в організації діяльності екстремістської організації (ч. 1 ст. 282.2 КК).

Справи відкрили також проти 4 людей, яких звинувачують у тероризмі в Криму.

●
Вироки

Севастопольський міський суд визнав 42-річну матір та її 24-річну дочку винними за ст. 275 КК РФ (державна зрада), засудивши їх до 12 років позбавлення волі (суддя — Даниил Землюков). Цей же суд визнав винними у держзраді Сергія Боднарашика (засудив його до 14 років позбавлення волі з виплатою штрафу у розмірі 200 тисяч рублів) та Дмитра Миськова (засудив до 14 років ув'язнення з подальшим обмеженням волі на рік та виплатою штрафу у розмірі 200 тисяч рублів; суддя — Ігор Кожевніков). Також засудили за державну зраду Володимира Макарова на 14 років ув'язнення з обмеженням волі строком на 1 рік.

Південний окружний військовий суд у Ростові-на-Дону визнав винною у державній зраді та підготовці терористичного акту мешканку Криму Аліну Грек, призначивши покарання у вигляді 15 років позбавлення волі (суддя — Павло Губарєв).

Так званий «Верховний суд Криму» визнав Олександра Осадчого винним у державній зраді та засудив його до 18 років ув'язнення (суддя — Наталія Кулінська). Цей же «суд» визнав винною у держзраді Леру Джемілову. Суддя Алла Хіневич винесла вирок про позбавлення волі на 15 років з подальшим обмеженням волі на півтора роки та виплатою штрафу у розмірі 100 тисяч рублів.

Міський суд Феодосії визнав винною 62-річну Ірину Владімірову за ч. 1 ст. 280.3 КК (повторна дискредитація збройних сил Росії) та призначив їй покарання у вигляді року та восьми місяців примусових робіт (суддя — Ігор Гаврилюк).

Ялтинський міський суд засудив 45-річного місцевого жителя за ч. 2 ст. 280 КК РФ (заклики до здійснення екстремістської діяльності) та присудив йому 2 роки позбавлення волі.

Курський районний суд в Ставропольському краї визнав винним Геннадія Лимешка у публічних закликах до екстремістської діяльності в інтернеті (ч. 2 ст. 280 КК РФ) та засудив його до 2 років колонії (суддя — Сергій Миронюк).

Кримськотатарського активіста Мемета Белялова доставили до колонії у Петрозаводську, Республіка Карелія. Правозахисника Різу Ізетова етапували із колонії Якутська у невідомому напрямку.

У журналіста Амета Сулейманова відбувся другий гіпертонічний криз та сильно погіршився зір. Енвер Халілаєв потребує операцію з видалення пупкової грижі, загострилися серцево-судинні захворювання. В колонії на 30 кг схуд Ремзі Бекіров, його турбує варикоз і проблеми із зубами. Ансар Османов скаржитися на зубний біль та висип на тілі. Ізет Абдуллаєв страждає на гіпертонію й потребує стоматологічної допомоги. Шийний остеохондроз та погіршення стану шкіри на додачу до проблем із зубами турбують Акіма Бекірова. Абібулла Смедляєв потребує стоматологічної допомоги.

Політв'язня Теймура Абдуллаєва регулярно відправляють до штрафного ізолятора (понад 1000 днів за термін ув'язнення). Аппаз Куртамет також опинився у ШИЗО вдруге за місяць. Ескендера Абдулганієва помістили в ЄПКТ на шість місяців, Меджит Абдурахманов перебуває там майже рік. Фархода Базарова помістили у суворі умови утримання та відправляли до карцера. Сервера Мустафаєва другий рік перебуває у суворих умовах утримання. В антисанітарних умовах СІЗО утримується Володимир Ананьєв. Кримчанин Іван Яцкін не отримує належної медичної допомоги, зазнає психологічного тиску та численних погроз.

Стало відомо про місцезнаходження зниклих у березні 2024 року 3 жінок: Ларису Гайдай, Тетяну Павленко (Симоненко) та Ельвіру Абоязову. Всі вони утримуються в СІЗО-2 міста Сімферополя без пред'явлення звинувачень.

Раніше засуджений у Севастополі за «дискредитацію армії» після постів із критикою влади Олексій Родін зазнав катувань від місцевих силовиків та отримав штраф у розмірі 3000 рублів. Звільнений із в'язниці журналіст Владислав Єсипенко також повідомив про пережиті знущання. Так званий «Верховний суд» Криму розглянув кримінальну справу за звинуваченням у державній зраді і виніс ухвалу про безстрокове переведення підозрюваного до психіатричної лікарні закритого типу (суддя — Наталія Кулінська).

Місцеві силовики фактично дозволили чорну археологію на території заповідника Херсонес Таврійський, отримуючи відкати із продажу історичних цінностей. Там же організована виставка артефактів, викрадених з музею «Кам'яна Могила» під Мелітополем. Майже повного руйнування зазнав історичний теплохід «Князь Багратіон» 1912 року побудови, який стоїть у бухті поблизу Судака.

Спека та підвищення температур викликають нестачу води та обміління водосховищ. У Бахчисарайському районі пересохли свердловини. У зв'язку з високою температурою на заводі «Титан» у м. Армянськ посилюється випаровування хімічних речовин.

Удари по воєнним об'єктам окупантів у Криму тривають. В результаті успішних вогневих уражень знищено РЛС з комплексу С-500, десантний катер, групу РЛС, малий ракетний корабель, радіолокаційний комплекс ТРЛК-10 «Скала-М», РЛС до комплексу С-300, РЛС зі складу С-400, РЛС «Каста-2Е2», група БПЛА, радіотелескоп, гелікоптери Ми-8 та Ми-24, 5 літаків на аеродромі в Саках (Су-30СМ та Су-24) та 1 Су-30СМ в Чорному морі, пошкоджені 6 катерів на повітряних подушках. Застосування безпілотників відбулося також по цистернах із паливом у районі залізничних колій у Феодосії. Також українські військові порушили логістику окупантів, зокрема уразили рухомий склад росіян поблизу залізничної станції Джанкой та завдали удару по станції Урожайна у селищі Червоногвардійське.

●
Етапування у пенітенціарні
установи в росії

●
Проблеми зі здоров'ям
у політв'язнів

●
Умови утримання

●
Торти

●
Шкода культурній спадщині

●
Виклики довкілля

●
Бойові дії